

ZPRAVODAJ

Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel

7/2019

POZVÁNKY

Krajské setkání v Moravskoslezském regionu

Milí krajané a jejich přátelé, dne **14. září 2019** pořádá **Moravskoslezský region krajské setkání** a to jako každoročně v **Kulturním domě v Suchdole nad Odrou**. **Začátek v 10.00 hod., prezenze již od 9.00 hod.**

Závazné přihlášky posílejte na adresu: **Zdeňka Novotná, Gregorova 37, Nový Jičín, PSČ 741 01**, jinak na čís. **mobilu 736 100 352**.

Je možné se také přihlásit u svých důvěrníků. **Poplatek 250 Kč** (přípitek, oběd, svačina) se bude platit u prezenze.

Počítejte s tombolou. Těšíme se, že se opět setkáme.

Za Moravskoslezský region Zdeňka Novotná a Marie Seitlová

Krajské setkání v Chomutově

Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel společně s OV ČSBS a ČSOL Vás srdečně zvou na krajské setkání, které se skutečně společně se setkáním žáků českých matečních škol na Volyni. Setkáme se dne **20. září od 10.00 hodin v Chomutově**, ve **Středisku kulturních a knihovnických služeb** v ulici **Palackého č. 85 v druhém poschodí, výtah je v provozu**. **Žádáme členy našeho regionu, aby přinesli legitimace za účelem vylepení známek na rok 2020. Členský příspěvek 250 Kč a příspěvek na občerstvení je 150 Kč.**

Za SČVP Jaroslav Báča, za ČSBS předseda Beneš Vraný major v. v., za ČSOL podplukovník v. v. Vladimír Licinberk

Region Litoměřice – pozvánka

Výbor regionu Litoměřice srdečně zve své členy a jejich přátele na tradiční

Posvícenské setkání

kteří se uskuteční jako obvykle v sále restaurace Koliba v Litoměřicích **v sobotu 28. září 2019 od 14.00 hodin**.

Na program bude m. j. zhodnocení naší činnosti od výroční členské schůze s možností projednat Vaše dotazy, připomínky, podělit se o Vaše vzpomínky, apod. Po oficiálním programu bude následovat posvícenské posezení s hudbou a bohatým občerstvením z volyňského

menu, včetně kávy. Při prezenci se bude vybírat poplatek 200 Kč za osobu mimo dětí.

Všichni se na Vás moc těšíme a prosíme Vás, abyste při každé příležitosti předávali tuto informaci Vaším volyňským přátelům, neboť zde došlo ke změně původního termínu, který vyšel v březnovém Zpravodaji.

*Za výbor regionu:
Miroslav Kučera, předseda,
Daniela Zelenková, jednatelka*

Setkání regionu Brno

Výbor regionu Brno srdečně zve všechny své členy, krajanu a přátele na **podzimní setkání regionu dne 18. 10. 2019 od 13.00 hodin do Komunitního centra pro válečné veterány, Dobrovského 27c, Brno – Královo pole**.

Za region Jan Pavlica

Regiony Žatec a Podbořany

Pozvánka na konferenci „75. výročí Karpatsko-dukelské operace“,

kteřá se koná ve **čtvrtek 24. října 2019** v sále **Domu armády v Praze Dejvicích**.

Máme zajištěn autobus. Odjezd z **Podbořan v 7.00 hodin** od restaurace „U růže“, v **7.25 od kanceláře v Tolstého ulici v Žatci**, v **7.30 od Zvonu**, v **7.35 od Moskvy. Z Loun v 8.00 od Luny**, v **8.05 od Billy**.

Zájemci se přihlásí vždy v **pondělí od 10.00 do 12.00 hodin osobně v kanceláři v Tolstého ulici** nebo na **telefonu 415 710 734**.

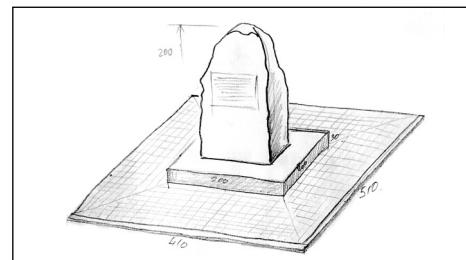
Příspěvek na dopravu ve výši 50 Kč na osobu bude vybírán v autobusu.

Srdečně zveme členy a jejich rodinné příslušníky.

Výbor regionu Žatec

OZNÁMENÍ

Pomník Malá Zubovščina

Skica pomníku

Spolek Antona Erpse k záchraně českého hřbitova v obci Malá Zubovščina pořádá sbírku na **pomník k 150. výročí od založení české vesnice Malá Zubovščina**. Vaše příspěvky můžete zasílat na **účet číslo: 215417700/0300**. Do **variabilního symbolu** uvádějte: **08031870**. K odhalení pomníku se bude v **květnu 2020** pořádat **autobusový zájezd do Malé Zubovščiny**. V rámci tohoto zájezdu je plánovaná také návštěva Kyjeva a Žitomíru. **V případě dotazů se můžete obracet na pana Vladimíra Turka, tel. 776 287 879, e-mail: vlatur@mybox.cz**

Hledám přátele ze Straklova

Hledám přátele, kteří se narodili nebo žili ve Straklově u Dubna. Já jsem se tam narodil a v podstatě o tomto místě nic nevím a tak bych se chtěl dozvědět alespoň nějaké informace o svém rodišti. Rád bych se s někým setkal, kdo byl v těchto místech.

*Oldřich Matátko, Prušánky 576,
PSČ 696 21, oldamatatko@seznam.cz*

Setkání potomků volyňských Čechů v Moravskoslezském kraji

Dne 1. června 2019 se v Krnově sešlo 44 potomků rodiny Leopolda Bačovského z Martinovky, který se po smrti své první ženy Marie oženil s Antonií Hofmanovou. Celá rodina pak čítala 11 dětí.

Bylo to nejen příjemné rodinné setkání bratranců, sestřenic a jejich dětí z jižní a severní Moravy a ze Slezska, ale také vzpomínka na jejich prarodiče – nositele nejvyššího izraelského vyznamenání Spravedlivý mezi národy.

Leopold a Antonie Bačovští totiž neváhali ujmout se za války dalšího dítěte – židovského chlapce Josefa Danckera, kterého vychovávali až do konce války, přestože za tento skutek hrozil trest smrti.

Téměř romantický příběh o záchraně dítěte je zaznamenán Jiřím Hofmanem takto: „Jednou nad rámem zaplakalo u prahu našeho domu dítě. Leželo na sněhu, v lehké peřince. Asi šestiměsíční chlapeček, zbědovaný, hubený, tělíčko samý bolák. Když ho naše maminka na stole rozbalila, řekla nám dětem, které jsme se rozespaly seběhly: Tady máte dalšího bratříčka. Bude se jmenovat Josef.“

A tak děti zvyklé na to, že jich je doma plno, se nad tím nijak nepozastavovaly a přijaly Pepíka jako svého sourozence. Starala se o něho především sestřička Emilka, které v té době bylo asi 10 let. Pepík vyrůstal v rodině Bačovských jako by byl jejich vlastní, Leopold a Antonie pro něj byli tatínek a maminka a zůstal zde až do konce války.

Pepíkův vlastní otec byl židovský obchodník Eshom Dancker, se kterým se dědeček znal z dřívějších dob. Josefovu maminku zavraždili banderovci v obci Ploska brzy po jeho narození. Eshoma zachránila rodina Stárkova z nedalekých Peredil a pak si změnil jméno a odešel k partyzánům. Válku přežil a přišel si pro svého syna k Bačovským a po velkém přemlouvání ho odvezl s sebou do Rovna, kde několik let bydleli. Josef se pak rozhodl přestěhovat se do Izraele.

A uběhlo 50 let a Josef Dancker si vzpomněl na své české zachránce a vydal se je v roce 1992 hledat do Prahy. Kupodivu měl štěstí a brzy se setkal s rodinou jedné ze svých „sestřiček“ Ludmilou Bačovskou z Hlubočan. Bylo to velké překvapení a oboustranná radost. Navštívil také dalšího „bratříčka“ Jiřího Hofmana z Prahy, s jehož rodinou pak udržoval kontakty. Podal návrh na ocenění Leopolda a Antonie Bačovských na medaili „Spravedlivý mezi národy“

a toto ocenění jim skutečně bylo v roce 1995 uděleno.

Slavnostního aktu v srpnu 1995 se v Jeruzalémě zúčastnil Jiří Hofman a převzal originál medaile. V říjnu pak zorganizoval setkání Josefa Danckera se všemi žijícími členy a potomky rodiny Bačovských v Praze. Celkem se jich v Praze sešlo 43 a každá rodina obdržela jednu kopii medaile na památku. Obdivuhodné bylo, jak Josef Dancker po téměř padesáti letech, kdy nepromluvil česky, se postupně rozpovídal, takže bylo možné se s ním o běžných věcech celkem dobře pobavit.

Antonie a Leopold Bačovští žili po reemigraci do Československa v roce 1947 u svého syna Jana Bačovského v Bohušově na Osoblažsku. Leopold však brzy zemřel a je pohřben na hřbitově v Městě Albrechticích. Antonie se pak přestěhovala ke své dceři do Hlubočan u Vyškova.

Sourozenci udržovali po celá léta vřelé kontakty a tyto vztahy se přenesly i na další generaci. Větší část potomků rodiny Bačovských se usadila na Osoblažsku. Při letošním setkáním se tedy někteří z potomků při putování za rodinnými kořeny podívali i do míst, kam jezdili na prázdniny. Např. v Hrozové v kostele si prohlédli originál oltářního obrazu sv. Václava, který pochází z českého kostela v Hrušvici a kde před nedávnem byly objeveny fresky z 13. století. Mezi nimi rovněž portrét sv. Václava, který zde byl uctíván již před sedmi sty lety. A na hřbitově je pohřbena celá řada přesídlenců z Volyně, převážně z Martinovky – z rodiny Kubínových, Vendolských, Zbĕrajevských, Bačových, Havlíčkových, Herblichových, Hudrikových, Samcových, a další, např. paní Marie Kubínová, roz. Báčová, která se narodila ještě v Čechách a vrátila se zpět do vlasti.

Mgr. Ludmila Čajanová

Komunitní centrum pro válečné veterány Brno
ve spolupráci se Sdružením Čechů z Volyně a jejich přátel z.s.

**organizuje zájezd na Slovensko k 75. výročí
bojové operace v Karpatech:**

PO STOPÁCH KARPATSKO-DUKELSKÉ OPERACE

Termín: 4.–8. října 2019

Cena: 4 700 Kč, v ceně je doprava, 4× ubytování, snídaně a večeře, místní průvodce (jednáme ještě o příspěvku na dopravu).

Plánovaný program: 1. den – cesta Most (nebo z Litoměřic), Žatec, Praha, Brno, Olomouc (nebo Ostrava) přes celé Slovensko do Svidníku, večeře. 2. den – snídaně, pietní akt v Nowosilcích 2. paradesantní brigádě (Polsko), návštěva Dukly (hřbitova a muzea), případně Zyntranova (muzeum) nebo věž nad průsmykem, večeře. 3. den – snídaně, pietní akt na hlavním hřbitově na počest obětí Karpatsko-dukelské operace, pietní akt ve Svidníku u sochy generála Ludvíka Svobody, večeře. 4. den – snídaně, symbolické dobytí krvavé kóty 534 (dobrovolně), Kapišová – Údolí smrti atd., večeře. 5. den – snídaně, odjezd domů. Jsou možné drobné změny.

Rezervace místa na e-mailu: dagmar.manhalova@seznam.cz

Po potvrzení místa prosím uhradit celou částku do 20. 9. 2019 na účet Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel číslo: 252 00 1907/0300. Variabilní symbol: 1944. Do zprávy platby uvést příjmení a jméno za koho je platba.

Na všechny účastníky se těší Dagmar Martinková

OMLUVA – Omlouváme se za chybně uvedené jméno autora článku **Soutěž „Nejlepší znalec češtiny“**, ze Zpravodaje č. 6/2019, str. 2, autorkou tohoto článku je paní **Lena Jarmoliuk**.

75. výročí Karpatsko-dukelské operace

6. října si připomeneme 75 let ode dne, kdy vyvrcholily krvavé boje Karpatsko-dukelské operace a 1. československý armádní sbor pod vedením Ludvíka Svobody překročil Dukelský průsmyk. Účast Svobodových jednotek v této operaci byla největším bojovým vystoupením československého zahraničního vojska v průběhu 2. světové války a v jejich řadách bojovala celá řada volyňských Čechů, kteří se později usídlili v Kryrech a blízkých vesnicích. Dnes zde žijí jejich potomci a právě proto je důležitá tato vzpomínka.

Karpatsko-dukelská operace byla útočná operace sovětských a československých vojsk v jihovýchodním Polsku a na severovýchodním Slovensku na podzim roku 1944, která měla spojit povstalecké síly Slovenského národního povstání se sovětskými armádami. Po potlačení povstání německými jednotkami a přechodu povstaleckých jednotek na partyzánský způsob boje ztratila svoje opodstatnění a byla ukončena.

V bojích se vyznamenal právě 1. československý armádní sbor, se kterým přišlo v květnu 1945 mnoho mladých volyňských Čechů na Žatecko a Podbořansko. Během Karpatsko-dukelské operace odevzdali cenu nejvyšší, vlastní život, mnoho vojáků zde ztratilo své kamarády, bratry, přišli o celé rodiny, utrpěli těžká zranění. V obci Kryry se usídlilo 44 příslušníků armádního sboru a v obcích Strojetice – Očihov – Běsno 49. Namátkou bych připomněla hrdiny z těchto rodin: Pěchota František, Vladislav, Václav a Josef, Vyhňálek Alexandr, Alois, Václav, Jan, Kubelka Vladimír, Kubelka Josef, Vašek Václav, Malý Vladimír, Malý Antonín, Horák Vladimír, Josef a Alexandr, Kříž Josef a Antonín, Svoboda Josef a mnoho dalších. Památníky se jmény padlých hrdinů od Dukly nalezneme také v našem regionu. Ve Staňkovicích u Žatce je Památník obětem 2. světové války se jmény volyňských Čechů z obce Noviny České. Jsou zde uvedeni i tři bratři Synkovi, Josef (12. 2. 1913 – 8. 9. 1944), Václav (14. 4. 1925 – 1. 10. 1944) a Antonín (3. 1. 1921 –

23. 9. 1944), kteří padli v těžkých bojích na Dukle. Jediný z této rodiny, Vladimír Synek, můj otec, boje na Dukle přežil, ale byl těžce raněn. V Pšově u Podbořan je Památník padlých hrdinů ve 2. světové válce z volyňské obce Moskovština a v Podbořanech se nachází Památník obětem 2. světové války občanů z Novokrajeva.

Památník obětem 2. SV, Podbořany

Karpatsko-dukelská operace jednoznačně neskončila úspěchem. Ztráty Sovětů a Čechoslováků byly těžké. Padlo 19 000 sovětských vojáků. Zároveň padlo 1 800 příslušníků 1. československého armádního sboru, 4 500 jich bylo raněno

a sbor přišel o 90 % velitelů. Zasazení 1. československého armádního sboru v SSSR na směr hlavního útoku však představovalo naplnění vysněného cíle všech jeho příslušníků, s nímž odcházeli do zahraničí a který je provázal od Buzuluku přes Sokolovo, Kyjev i další místa bojů. Rozhodnost, odvaha a statečnost, které v nich prokázali, se staly základem úspěchu také v neobyčejně těžkých bojích na Dukle.

Živé i mrtvé jsme si zvykli – zcela právem – nazývat dukelskými hrdiny. Odmysleme si nyní desítky let minulého režimu, který tento boj propagandisticky zneužíval, a zůstaňme u holých faktů. Tento zápas byl zosobněním neskutečné odvahy a strašná válečná zkouška dokonale prověřila vůli i charakter každého vojáka. Čest památce všech, padlých i živých, kteří touto kalvárií se ctí prošli a kteří umírali, abychom žili svobodně.

Marie Čonková, Kryry

Nový ekonom Sdružení

Novým ekonomem SČVP se stal pan **Ing. Pavel Franek**. Adresa: **Ing. Pavel Franek**, Slezská 110/24, 747 05 Opava – Malé Hoštice, tel.: 602 511 206, ekonom.scvp@seznam.cz

Dary můžete posílat na adresu pana ekonoma Ing. Franka.

Toulky dějinami krajanství:

Začátky emigrace a reemigrace v českých zemích

2. část, 1. část byla zveřejněna ve Zpravodaji č. 6/2019, str. 3 a 4

2. Reemigrace

Touha českých emigrantů po vlasti a naděje na návrat patřily k odkazu předků, který se předával z generace na generaci. Se vznikem samostatného Československa (1918) tyto touhy a naděje začaly nabírat reálnější podobu.

Myšlenkou návratu krajanů do vlasti se už za dob Rakouska-Uherska zabýval JUDr. Jan Auerhan (o jeho činnosti mezi krajanů viz Zpravodaj č. 5/2018) a Kostnická Jednota – sdružení evangelických křesťanů, která roku 1919 zřídila repatriční komisi.

Ve svém dopise faráři Františkovi Prudkému ze dne 23. 4. 1914 Jan Auerhan zejména uvádí: „O akci pro usazení slezských krajanů v Čechách psal Vám již p. Šedý. Zdá se však, že jen kuse. Věc je ta. Získal jsem pro tu myšlenku Čes.

Pozemkovou Společnost, jež chce ji provést. Chce ji provést tak, že by koupila někde ve vých. Čech. nějaký velkostatek, jenž by sousedil s některou reformovanou obcí. Pozemky by se rozdělily mezi krajanů slezské, čímž by se stará původní obec hodně zvětšila. Ovšem by krajané za pozemky zdejší – protože úrodnější – musili zaplatit více, než by dostali doma za pozemky své. V tom je ovšem obtíž. Ale tu by se pomohlo tím, že by se jim vymohl u některé evang. Záložny úvěr, který by postupně spláceli.“ (Archiv synodní rady Českobratrské církve evangelické, kr. XVIII, 2). Bohužel dne 28. července 1914 vypukla první světová válka, která myšlenku o reemigraci odsunula do pozadí. Jen po ukončení války došlo k oživení myšlenky o návratu už v podmínkách samostatného Československa. Mezi zahraničními krajanů, nejen ve střední, východní a jihovýchodní Evropě, ale i v USA se zvedla nálada pro reemigraci.

Paralelně probíhala repatriace osob, které se za války ocitly za hranicemi českých zemí a Slovenska, zejména zajatců z bývalé rakousko-uherské armády a příslušníků československých legií. Největší zájem o reemigraci byl u krajanů v Německu a Rakousku, které byly, jako poražené státy, ve špatné ekonomické situaci. Podobná situace byla v Rusku, kde po bolševickém převratu v listopadu 1917 vypukla občanská válka. ČSR přitahovala krajany svou ekonomickou stabilitou. Pro vracející se ale bylo nutno zajistit vhodné životní podmínky a pracovní příležitosti (viz Vaculík, Jaroslav. Reemigrace a repatriace Čechů a Slováků po první světové válce. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2014.) Volná půda, na které mohli hospodařit reemigranti, měla být zajištěna připravovanou pozemkovou reformou. Ta měla umožnit také návrat potomků českých náboženských exulantů z 18. století. Jan Auerhan, jako významný veřejný činitel, byl ochoten podpořit reemigrační plány zmíněné repatriční komise. Podle předpokladu Jana Auerhana do Československa mohlo reemigrovat až 20 tisíc exulantů, ve skutečnosti se vrátilo do roku 1926 z polského Zelova jen 646 osob.

K rozhodným krokům vedoucím k repatriaci potomků pobělohorských emigrantů dal podnět Jan Auerhan svým článkem z listopadu 1919 v novém sborníku *Naše zahraničí*. Podobný názor byl vyjádřen v článku „Výzva pro potomky českých emigrantů“, který uveřejnil v časopise *Nové Čechy*:

„Dnes je Bílá hora pomstěna, ale potomci těch, kdož v důsledcích Bílé hory vyštvaní byli z vlasti, posud jsou v cizině. Dnes odčiňují se následky Bílé hory; myslím, že je naší povinností umožnit potomkům českých emigrantů návrat do volné, osvobozené vlasti. Velkostatky, jež vítěz bělohorský bezprávnou konfiskací odejmul české šlechtě, budou vráceny národu. A je, myslím, požadavkem dějinné spravedlnosti, aby některý z těchto velkostatků byl prodán potomkům českých emigrantů, kteří by na jeho pozemcích založili svoji vlastní osadu. Zachránili bychom tím českému národu řadu dobrých, poctivých, pracovitých, řádných českých lidí, věrných synů a dcer českého národa, kteří vroucně touží vrátit se do staré vlasti. A splatili bychom tím dluh své minulosti.“ (Auerhan, Jan. *Výzva pro potomky českých emigrantů*. In: *Nové Čechy*, Praha, 1924, str. 34).

Ke stanovení zásad reemigrace se sešla 31. července 1920 meziministerská porada, která ustanovila, že jejím účelem je:

1. usnadnění návratu československých příslušníků z ciziny a doprava jejich majetku
2. jejich použití ve vlasti dle jejich zkušeností
3. opatřovat jim přístřeší
4. hradit náklady dopravy (Vaculík, tamže).

Organizátoři reemigrace narazili na nemalé překážky. Podle badatelky Edity Štěříkové „Ve svobodné Československé republice se po prvních měsících bezmezné radosti a vlasteneckého nadšení začaly střetávat husitské a katolické národní tradice, což samo o sobě nebylo ideálním pozadím k rozvinutí větší reemigrační akce. Kromě toho se jednalo o navrátilce převážně nemajetné a státní rozpočty byly nepřehledné.“ (Edita Štěříková, *Země otců. Z historie a vzpomínek k 50. výročí reemigrace potomků českých exulantů*. Praha, Kalich 2005, s. 161).

Z polského Zelova se k reemigraci hlásilo 800 rodin, ale velká část žadatelů o návrat neměla finanční prostředky pro zaplacení půdy. Zřízení pro realizaci pozemkové reformy statní pozemkový úřad trval na tom, že získat konfiskovanou půdu v průběhu reformy může určitý počet reemigrantů, co se nevstěhuje na „nemajetné živly“ (Jersák Jan, K 50. výročí příchodu pobělohorských exulantů do Zábřeha. In: *Průvodce kulturou Zábřeha*, 1973, podle Státního ústředního archivu v Praze – F – XVI/7).

Kostnické jednotě se podařilo pomoci reemigrovat 117 rodinám potomků pobělohorských emigrantů, což, jak bylo uvedeno shora, napočítá jen 646 osob. Další podařenou humanitní akcí Kostnické jednoty byla repatriace 78 sirotků českého původu z Ruska, čemu bude věnován na samostatný článek.

První československá vláda preferovala udržovat české vystěhovalce v jejich dosavadních působištích a motivovala to tím, že jejich odchod by oslabil pozice českých menšin v cizině. Proto se doporučovalo reemigrovat pouze příslušníkům těch českých menšin, kterým hrozilo nebezpečné odnárodnění. Zároveň byla odmítána reemigrace početných českých minorit na Volyni a v Jugoslávii. O tom svědčí i zápis z jednání československé vlády, konaného 2. května 1919 v Praze: Pokud se týče Čechů usedlých ve východní Haliči, Volynsku atd., nesluší se podporovati jejich snahu směřující k ná-

vratu na území Československé republiky, nýbrž naopak dlužno pro ten čas na ně vhodným způsobem, zejména prostřednictvím zástupce ministerstva národní obrany ve Stanislavově plukovníka dr. Poláka, působiti, aby tyto rodiny, kteréž mají na území bývalého Ruska nemovitý majetek a obživu a jsou tamějšími příslušníky, ukvapeně se nezbavovaly svého majetku a nevydávaly se všanc nebezpečí, že stržené peníze za prodaný nemovitý majetek a jiný majetek budou vzhledem ke světovému posuzování ceny ruských a ukrajinských peněz majetkem velmi pochybným, následkem čehož by tyto rodiny vystaveny byly v Československé republice svízelnému životu, který by i přes nejlepší vůli nemohl býti vzhledem k dosavadním stísněným poměrům hospodářským, finančním, zásobovacím, ubytovacím atp. zlepšen. (viz Macharmková, Raisa, ed., Malé Irena, ed. *Z protokolů schůzí první československé vlády 1918–1919*. Praha, 1974).

Kostnická jednota obdržela dopis ministerského rady o zamezení dalšího přílivu krajanů ze zahraničních exulantů osad, který se koncem roku 1925 stal předmětem podrobné rozpravy na výborové schůzi. V odpovědi na tento dopis ze dne 7. prosince 1925 čj. 2251-R/M se uvádí, že někteří faráři, působící v Polsku, se obávali silnějšího vystěhovalectví ze svých sborů a rozptylování majetků krajanů do cizích rukou a že bylo by lépe „tamnímu vystěhovalectví dáti jiný směr“. Podle Kostnické jednoty „mnohem větší příčinu k stíznostem měli by zástupci jiných sborů, zvláště z Volyně, odkud je mnohem větší počet reemigrantů, než ze Zelova. Reemigranti tito jsou majetnější a také inteligentnější a přec Čechové Volynští nikterak nelitují toho, mohou i ze své části přispěti k vybudování a upevnění československé vzájemnosti se zahraničím.“ (Náprstkový muzeum, Fond Auerhana: Au R1-144-LXXXIII/1-9).

Došlo k tomu, že reemigrační komise Kostnické jednoty se vzdala svých plánů návratu krajanů do vlasti. Ve výroční zprávě jednoty za rok 1929 se můžeme dočíst: „Všeobecně se vidí nutným a účelným akci reemigrační skončiti. Kostnická jednota nemůže se jí dále zabývat a musí sama o své věci se starati... Další otázky o hospodaření s fondem reemigračním, sebraným pro exulanty tu i v zahraničí, uváží právní komise za účasti příslušných ministerstev.“ (Zpráva Kostnické jednoty 1929, s. 42).

Zelovský krajan Teofil Miller své zklamání z reemigrační akce vyjádřil v roce 1923 v básni:

Velké zklamání

'Svobodná vlasti' proč nás nechceš znáti?

Proč jen bohatým náruč otvíráš?

Ach, Masaryku, jak tě nazývají,

že bránu všech před námi zavíráš?

Kde domov můj? Si smutně dál zpíváme.

Kde's česká vlasti lidu dělného?

Kdy se konečně už doma shledáme,

U všem přáného krbu českého?

(Husitské muzeum v Táboře, i.č. ND 6245)

Reemigrace do první Československé republiky neomezovala se činností

Kostnické jednoty, docházelo taky i k individuální reemigraci, převážně z Ruska, po bolševickém převratu roku 1917 a letech občanské války (1917–1922). Ekonomická stabilita mladé republiky byla důležitým faktorem, který stimuloval krajany k návratu do staré vlasti. Tak v letech 1918–1921 reemigrovalo z Ruska do nové Československé republiky více než 10 000 Čechů a Slováků většinou z velkých měst. Akce návratu do vlasti byla oficiálně ukončena 30. června 1923, pouze pro československé příslušníky v Rusku, Rakousku a Německu byla prodloužena do 31. prosince 1923 a definitivně byla ukončena k 30. červnu 1924 (viz Vaculík J. Poznámky k meziválečným českým a slovenským migracím. Brno, 2009. Str. 77).

Po vzniku samostatného Československa nedošlo k masové řízené reemigraci, jak to bylo po 2. světové válce. Čeští historici se shodují, že v době mezi 1918. a 1939. rokem k realizaci masové reemigrace nebyly vhodné podmínky (viz. Kořalka J., Kořalková K., Základní tendence českého vystěhovalství a české reemigrace do počátku 20. let 20. století. In: Etnické procesy v pohraničí českých zemí po roce 1945. Společnost a Kultura, sv. 2. Etnické procesy, Praha, 1993, s. 162–174; Vaculík J. Češi v cizině – emigrace a návrat do vlasti. Brno, Masarykova Univerzita, 2002).

doc. Boris Iljuk, CSc.,

místopředseda SČVP a předseda Rady černobylských a novodobých reemigrantů

SPOLEČENSKÁ RUBRIKA

Region CHEB

V červenci oslavila **87 let paní Tamara Halasová**, rozená **Postlová** z Okolku nyní Františkovy Lázně.

V srpnu oslavili: **92 let pan Vladimír Slevinský** z Cerkvísk nyní Nový Kostel; **83 let paní Libuše Pancířová** z Volkova, nyní Vojtanov; **87 let pan Rostislav Kozák** ze Sofievky, nyní Cheb.

Všem jubilantům přejeme hodně zdraví a osobní pohodu.

Za region Libuše Pancířová

Region CHOMUTOV

V září slaví **90 let paní Dvořáková Věra**, roz. **Větrovcová** ze Zdobunova, nyní Jirkov; **91 let paní Chloupková Anna** z Šerže Chelm, nyní Chomutov; **87 let paní Kalíková Helena**, roz. **Svobodová** z Rovna, nyní Most; **86 let paní Koubková Marie**, roz. **Bajerová** z Křemence, nyní Místo; **81 let paní Kosková Vlasta**, roz. **Pěničková** z Omelanštiny.

Všem jubilantům přejeme hodně zdraví, štěstí a spokojenosti, za region Jaroslav Báča

Region KARLOVY VARY

V červenci 2019 oslavila životní jubileum **85 let paní Helena Povýšilová** z Dubna, bytem Ostrov n. Ohří.

V srpnu oslavili: **90 let pan Jiří Borč** z Malého Žitýna, bytem Plzeň; **88 let pan Ota Janča** ze Siviru, bytem Ostrov n. Ohří.

V září slaví **82 let paní Regina Rambousková** z Tučina, bytem Ostrov n. Ohří.

Všem jubilantům hodně zdraví a dobrou pohodu do dalších let za region přeje Helena Horáková

Region LITOMĚŘICE

V září slaví **80 let paní Irena Dvořáková** ze Stromovky, bytem Litvínov; **84 let paní Anna Šarayová** ze Stromovky, bytem Hoštka; **84 let paní Ludmila Dohnalová** z Jadvipolu, bytem Litoměřice; **86 let paní Emilie Zajícová** z Nadčic, bytem Úštěk; **94 let pan Václav Kuchynka** ze Zavidova Č., bytem Polepy; **95 let paní Růžena Stehlíková** z Novostavců, bytem Čížkovice.

Vše nejlepší, hodně zdraví a štěstí přeje za region Daniela Zelenková, jednatelka

Region MOHELNICE

V červenci oslavila **87. narozeniny paní Božena Machová** z Martinovky, bytem v Lošticích.

V srpnu oslavila **91. narozeniny paní Anna Linhartová** z Hrušvice, bytem v Mohelnici a **84. narozeniny paní Ludmila Klusáková** z Chomoutu, bytem v Půlpecnu.

V září oslaví **94. narozeniny pan Jaroslav Ludvík** z Bakovce, bytem v Úsově.

Všem jubilantům přejeme pevně zdraví, spokojenost a vše nejlepší do dalších let.

Za region Ludmila Bačovská

Region MORAVSKOSLEZSKÝ

V září slaví **pan Václav Vyhliďal**, nar. Jindřichov, bytem Jindřichov – **70 let**; **pan Stanislav Kopecký**, nar. Janovka, bytem Hladké Životice – **83 let**; **pan Vladimír Jeřábek**, nar. Zborov, bytem Kunín – **85 let**; **paní Nina Stehlíková**, nar. Hončárka, bytem Šenov u Nového Jičína – **87 let**; **pan Jiří Kabát**, nar. Martinovka, bytem Bílovec – **87 let**; **paní Emilie Najmonová – Javůrková**, nar. Hubín Český, bytem Suchdol nad Odrou – **88 let**; **paní Emilie Machovská – Fofová**, nar. Lipjany, bytem Fulnek – **92 let**.

Všem jubilantům přejeme jen dny plně zdraví, pohody a radosti.

Za region přeje Zdenka Novotná a Jana Hiršová

Region OLOMOUC

V září oslaví **91 let paní Eugenie Dubická** z Omelanštiny, nyní bytem Olomouc; **86 let pan Zdeněk Zapletal** z Hněvotína u Olomouce; **84 let pan Václav Albrecht** z Hněvotína u Olomouce.

Těmto našim členům do příštích let přejeme pevně zdraví a osobní pohodu.

Za region Ing. Miroslav Nerad

Region PODBOŘANY

V červenci oslavili **paní Jiřina Hovorková 90 let**, **pan Jaroslav Šulc 80 let**.

V srpnu jsme gratulovali **paní Marii Krejčové, 83 let**.

V září mají výročí **pan Josef Sahůlka, 90 let** a **pan Miroslav Šturma, 80 let**.

Upřímně gratulujeme, přejeme hodně zdraví a životní pohody.

Za region Podbořany Edita Langpaulová

Region PRAHA

V září oslaví **95 let pan Ing. Miloslav Masopust**, Straklov Č., nyní Praha; **90 let paní Věra Holubeva** z Umáň, nyní Praha; **90 let paní Emilie Doleželová** z Bojarka, nyní Praha; **86 let paní Jiřina Fočerová** z Mirotín, nyní Praha; **86 let paní Anna Maroušová** z Zdobunov, nyní Praha; **85 let paní Miroslava Kuběnková** z Luck, nyní Praha; **84 let paní Antonie Kramná** z Novokrajev, nyní Praha; **80 let paní Emilie Vacková** z Podhájce, nyní Praha; **75 let pan Miloslav Šťastný** z Serední Háj, nyní Málkov; **65 let paní Emilia Marková** z Malá Zubovština, nyní Český Krumlov; **30 let paní Dominika Nováková** z Michalovky, nyní Praha.

Jubilantům přejeme do dalších let pevné zdraví a životní pohodu.

Za region Ing. Ludvík Engel

Region ŠUMPERK

dodatečně blahopřejeme k narozeninám těmto oslavencům: **paní Anna Foglová** ze Šumperku, **81 let**; **paní Lydie Purová** ze Šumperka **87 let**; **pan Jiří Zahradník** z Libiny, **81 let**; **pan Jiří Klaban** z Velkých Losin, **81 let**; **paní Eliška Krobotová** z Rapotína, **81 let**; **paní Jiřina Nétková** ze Šumperku, **81 let**.

Blahopřejeme všem, kteří oslaví narozeniny v měsíci září: **paní Alice Bílková** ze Šumperka, **82 let**; **paní Antonie Divišová** ze Šumperka, **86 let**; **pan Remigius Haken** ze Sobotína, **82 let**; **paní Antonie Kinštová** z Nového Malína, **82 let**; **paní Alžběta Kyselová**

z Oskavy, **95 let**; **paní Libuše Nidetzká** z Nového Malína, **86 let**; **paní Eliška Vašková** z Libiny, **70 let**.

Za region Dana Pospíšilová

Region TACHOV

V květnu oslavili narozeniny **92 let paní Anna Glozová** z Olšanky, nyní z Tachova; **82 let paní Naděžda Petrášová** z Olšanky, nyní z Tachova; **60 let paní Květa Vachudová** – Dobřív a **84 let pan Boris Válek** z Olšanky, nyní z Tachova.

V červenci oslavila narozeniny – **83 let paní Alžběta Michlová** z Olšanky, nyní z Tachova.

V srpnu oslavila narozeniny – **88 let paní Miloslava Vanická** z Antonovky, nyní z Tachova.

Všem jmenovaným jubilantům, přejeme do dalších let pevné zdraví, štěstí a rodinou pohodu.

Za region Tachov Květoslava Vachudová a Jana Barvíková

Region ŽATEC

V září slaví: **94 let paní Naděžda Brůhová** z Novin Českých, nyní Staňkovice; **70 let paní Anna Hlaváčková**, nyní Žatec; **75 let paní Jaroslava Hrníčková** z Českého Volkova, nyní Holeděček; **82 let paní Jaroslava Kahounová** z Huště, nyní Vilice; **86 let pan Alexandr Olmer** z Moškova, nyní Třemošná.

Hodně zdraví a štěstí do dalších let přeje za region Slávka Černá

NAŠE ŘADY OPUSTILI

Region BRNO

Dne 5. 7. 2019 zemřel **Josef Běhavý** z Volkova ve věku 84 let. Kdo jste ho znali, věnujte mu vzpomínku.

Zarmoucené rodině upřímnou soustrast. Za region Brno Jan Pavlica

Region PRAHA

8.srpna 2019 zemřela po dlouhé těžké nemoci, v nedožitých 82 letech paní **Jiřina Janatová, rozená Cilcová**, narozená v Jezírku na Volyni, posledně bytem Roztoky u Prahy.

Upřímnou soustrast za region vyjadřuje Ing. Ludvík Engel

Region ŽATEC

Dne 16. 7. 2019 zemřela ve věku 85 let **paní Jiřina Pešková, roz. Nosková**, pocházela z Hrušvice, naposledy bytem Žatec.

Dne 23. 7. 2019 zemřel ve věku 87 let **pan Vladislav Šulitka**, pocházel z Jadvipole, naposled bytem Velichov.

Dne 2. 8. 2019 zemřel ve věku 90 let **pan Jiří Pancíř**, pocházel z Volkova, naposledy bytem Louny.

Dne 11. 8. 2019 zemřela ve věku 88 let **paní Jiřina Zetková**, pocházela z Volkova, naposledy bytem Žatec.

Upřímnou soustrast za region vyjadřuje Slávka Černá

Vzpomínka

Dne 4. 8. 2019 uplynulo 5. výročí úmrtí **paní Jaroslavy Šotolové**, za svobodna **Hlaváčkové**, narozené ve Volkově.

Vzpomínají Lenka, Michálek a Emminka Byzovovi

Príspevky na tisk červen–srpen

Region Brno: Vlasta Poláková, Loděnice, 500 Kč (oprava z červnového čísla); Antonie Svatušková, Olbramovice, 300 Kč; **region Frýdlant:** Marie Zahrebová, 200 Kč; **region Rakovník:** Anna Hanková, Kotopoky, 250 Kč; Bohumila Marešová,

Šanov, 50 Kč; Anna Pitrová, Šanov, 50 Kč; Marie Fraňková, Kněževy, 100 Kč; Mstislav Herblich, 300 Kč; **region Praha:** Jiřina Šťastná, 500 Kč; Vjačeslava Lohvinová, 250 Kč; **region Litoměřice:** nejmenovaný dárci, Roudnice nad Labem, 750 Kč;

region Olomouc: Emanuel Masopust, Olomouc, 250 Kč; **nelze určit region:** Mojmir Jeníček, 200 Kč.

Všem dárcům srdečně děkujeme. Ing. Pavel Franek, ekonom

Upozornění! Název konta: Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel, Praha č. ú.: 252001907/0300 Československá obchodní banka a.s., Poštovní spořitelna, Rožtylská 1, 225 95 Praha. Dary můžete posílat na adresu ekonomů: Ing. Pavel Franek, Slezská 110/24, 747 05 Opava – Malé Hoštice, tel.: 602 511 206, ekonom.scvp@seznam.cz. Prosíme, abyste neupomínali zveřejnění dárců a darů, zveřejňujeme je až po obdržení účetního dokladu. Peněžní dary neposílejte na adresu šéfredaktora. Změny v evidenci členství, adres, přihlášky nových členů, ukončení členství a dotazy zasílejte zásadně na adresu Marie Nečasová, Podhájek 68/V, 471 24 Mimoň, tel: 728 351 726, e-mail: m.necasova@seznam.cz. Děkujeme.

Vydává Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel pro potřebu svých členů. Za obsahovou náplň odpovídají autoři příspěvků. Vychází jako občasník. Číslo vydání 7/2019. Šéfredaktorka: Šárka Horská. Příspěvky nejsou honorované, nevyžádané rukopisy se nevracejí. Příspěvky zasílejte na e-mailovou adresu: zpravodajscvp@seznam.cz nebo na korespondenční adresu: Šárka Horská, Průběžná 27, Praha 10, 100 00. Tiskne: Neoset, Ke Březině 86, 142 00 Praha 4 – Písnice. Registrováno Ministerstvem kultury ČR pod ev. č.: MK ČR E 5901. **Termín pro zaslání příspěvků do č. 8/2019 je 30. 9. 2019.** Stránky SČVP www.scvp.eu. Toto číslo vyšlo 6. září 2019.